

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur

TER BESLISSING
Datum

18 oktober 2023

Kenmerk
DGBI / 38178236

ZK-0000038764

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota

Appreciatie van de aanbeveling van de Europese
Commissie op een aantal kritieke
technologiegebieden

Parafenroute

Mede namens de ministers van Buitenlandse Zaken, van Justitie en Veiligheid, voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de Tweede Kamer aan.

Aanleiding

Op dinsdag 3 oktober 2023 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) haar aanbeveling gepubliceerd over het voornemen om risicoanalyses uit te voeren op een lijst door de Commissie geïdentificeerde kritieke technologieën. Dit voornemen was al aangekondigd in de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger over een Europese Economische Veiligheidsstrategie (EEV-strategie) van 20 juni jl. Op 25 augustus 2023 heeft de Kamer hierover het BNC-fiche ontvangen.¹ Bijgevoegd vindt u de brief waarmee de Kamer over dit initiatief zal worden geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de brief te agenderen in de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen (CoCo)
- U wordt geadviseerd deze brief te ondertekenen na afstemming in de CoCo.

Kernpunten

- De brief is op 23 oktober besproken in de CoCo. Als uitkomst van bespreking in de CoCo zijn er een aantal wijzigingen opgenomen, te weten:
 - Er is een passage opgenomen over het belang van behoud van bestaande technologieën en productiefaciliteiten en samenwerking met andere landen.

¹ Kamerstukken 2022-2023, 22 112, nr. 3761.

Kenmerk
DGBI / 38178236

- Ook is opgenomen dat de brief tevens dient ter uitvoering van de motie Klink die de regering verzoekt de Commissie te steunen in haar aanbeveling om een risicobeoordeling uit te voeren en daarnaast gezamenlijk op te trekken in EU-verband om de bescherming van kritieke technologie te verbeteren.
- Na instemming CoCo gaat de brief in beginsel als hamerstuk naar de MR. Hierna is de brief gereed voor verzending naar de Tweede Kamer. De brief zal na uw ondertekening nog voor het reces aan de Tweede Kamer worden aangeboden.
- De Commissie is voornemens om nog dit jaar de eerste, uit deze aanbeveling voortkomende, risicoanalyse op te stellen. Vanwege de snelheid van het Brusselse proces informeert u de Kamer met een brief i.p.v. een BNC-fiche.
 - De Commissie constateert dat bepaalde economische afhankelijkheden en technologische ontwikkelingen tot risico's voor de economische veiligheid van de Europese Unie (EU) kunnen leiden. Daarom heeft de EU een duidelijker beeld nodig van deze technologieën en hun ontwikkeling.
 - De aanbeveling bevat daarom een uiteenzetting van het nut en de noodzaak van het uitvoeren van risicoanalyses op een tiental kritieke technologiegebieden door de Europese Commissie in samenwerking met lidstaten en input van de private sector.
 - Voor vier technologiegebieden die bestempeld zijn als 'hoog-risico technologieën'² stelt de Commissie voor samen met de lidstaten en met betrokkenheid van het bedrijfsleven voor het einde van 2023 een risicoanalyse uitgevoerd te hebben. De Commissie beziet samen met de lidstaten in het voorjaar van 2024 wat een gepast tijdpad is voor het uitvoeren van de risicoanalyses van de overige zes kritieke technologiegebieden.
 - Het kabinet waardeert de snelheid waarmee de Commissie aan de slag is gegaan met de acties van de Europese Economische veiligheidsstrategie en kijkt positief aan tegen het voornemen van de Commissie om samen met lidstaten en bedrijfsleven risicoanalyses uit te voeren.
 - Wel constateert het kabinet dat het tijdpad om voor eind 2023 de risicoanalyse op te leveren erg krap is.
 - Het kabinet vraagt de Commissie de risicoanalyses niet alleen te richten op de afhankelijkheden van de EU in toeleveringsketens, maar hierin ook gezamenlijk afhankelijkheden die derde landen hebben van de EU in kaart brengen.
 - Daarnaast roept het kabinet de Commissie op om de analyses toekomstgericht te maken: een analyse van de belangrijkste innovatie-ecosystemen kan inzicht verschaffen in de ontwikkeling van kwetsbaarheden en strategische afhankelijkheden in de komende jaren.
 - Het kabinet is voornemens om in januari 2024 de Nationale Technologiestrategie (NTS) aan de Kamer aan te bieden. Binnen de NTS worden maximaal tien technologieën als prioritair aangemerkt. De Nederlandse strategie wordt breder ingestoken dan enkel vanuit

² Dit zijn: 1) geavanceerde halfgeleider technologieën, 2) kunstmatige intelligentie technologieën (AI), 3) quantum technologieën en 4) biotechnologieën.

veiligheidsperspectief, hoewel veiligheid er wel een belangrijk onderdeel van is.

- Ook is op 17 oktober jl. de Agenda Digitale Open Strategische Autonomie met de Kamer gedeeld.³ Hierin worden voor het digitale domein de belangrijkste geo-economische en geopolitieke risico's en kansen uiteengezet.

Toelichting

Veel lidstaten onderschrijven de meerwaarde van het gezamenlijk verdiepen van de analyse naar de risico's in de toeleveringsketens van kritieke technologieën. Wel zijn meerdere lidstaten kritisch over de krappe deadline tot het einde van dit jaar voor het opstellen van de risicoanalyse en vragen zich af of deze voldoende diepgaand zal zijn om begin 2024 solide beleidsaanbevelingen op te kunnen baseren.

³ Kamerstuk 2022-2023, 2023Z17637.